

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ &
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΡΩΤ/ΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ Ε΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Άμφισσα, 16 Νοεμβρίου 2023
Αρ. Πρωτ.: Φ.2.1.Ε/3398

ΠΡΟΣ: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΚΟΙΝ: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Ι. Γιδογιάννου31
Ταχ. Κώδικας: 331 00 – ΑΜΦΙΣΣΑ
Πληροφορίες: Αθηνά Καστανά
Αγγελική Ταλαμάγκα
Τηλέφωνο: 2265023548
2265023547
e-mail: mail@dipe.fok.sch.gr

Θέμα: «Ενέργειες της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φωκίδας αναφορικά με ζητήματα ενταξιακής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης μαθητών/τριών Ρομά και προτάσεις για την αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής και της σχολικής εγκατάλειψης του μαθητικού πληθυσμού Ρομά της περιοχής ευθύνης της».

Το ζήτημα της εκπαίδευσης των παιδιών Ρομά και της ένταξής τους στο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον συνιστά θέμα σοβαρού διεπιστημονικού και παιδαγωγικού διαλόγου, τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο εδώ και δεκαετίες. Σε τοπικό επίπεδο, η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φωκίδας και σε συνεργασία με τους Διευθυντές και τους Συλλόγους Διδασκόντων των σχολικών μονάδων αρμοδιότητάς της, έχει προβεί σε μία σειρά ενεργειών και δράσεων με στόχο την εξάλειψη της σχολικής διαρροής, την αντιμετώπιση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης και την κοινωνική ένταξη του μαθητικού πληθυσμού Ρομά των σχολικών μονάδων της περιοχής ευθύνης της, εναρμονιζόμενη στο πλαίσιο της συνέργειας μεταξύ *Ειδικής Γραμματείας Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά* του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και της *Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς* του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για την εξειδίκευση των δράσεων με επίκεντρο την εκπαίδευση του εν λόγω κοινωνικά ευάλωτου μαθητικού πληθυσμού, της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030 (ΥΠΕΚΥΠ, 2021)¹ και του Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Πλαισίου για την Ισότητα, την Ένταξη και τη Συμμετοχή των Ρομά ως το 2030².

Στην ΕΣΚΕ 2021-2030 (ΥΠΕΚΥΠ, 2021), αναφέρεται ότι η Ελλάδα κατέχει το υψηλότερο ποσοστό σχολικής διαρροής μαθητών/τριών Ρομά, σε αριθμό που αγγίζει το 92%. Σύμφωνα με τον ΠΥΛΩΝΑ II του εθνικού σχεδίου δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά. **Μέτρα** που αφορούν την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και διασφαλίζουν την ενίσχυση της συμμετοχής, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την ισότιμη πρόσβαση των Ρομά στην εκπαίδευση αποτελούν: η αύξηση της συμμετοχής των παιδιών Ρομά στην προσχολική υποχρεωτική εκπαίδευση (νηπιαγωγεία), η αύξηση της συμμετοχής των παιδιών Ρομά στη γενική

¹ <http://www.opengov.gr/minlab/?p=5471&cpage=1>

² https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/roma-eu/roma-equality-inclusion-and-participation-eu_en#eu-roma-strategic-framework-for-equality-inclusion-and-participation

εκπαίδευση, η μείωση της μαθητικής διαρροής και της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης του εν λόγω μαθητικού πληθυσμού, η διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά με αναπηρία στην εκπαίδευση, η εξάλειψη του διαχωρισμού των παιδιών Ρομά στο σχολείο και η ενίσχυση της συμπεριληπτικής γενικής εκπαίδευσης.

Βάσει επιστημονικών ερευνών, κυρίαρχες αιτίες σχολικής διαρροής της εν λόγω μαθητικής ομάδας αποτελούν η επικράτηση χρόνιων στερεοτύπων και προκαταλήψεων που οδηγούν σε μεροληψίες, η διγλωσσία³, η μη προσαρμογή του αναλυτικού προγράμματος στις μαθησιακές ανάγκες της μαθητικής ομάδας Ρομά και η μη φοίτηση του μεγαλύτερου ποσοστού παιδιών Ρομά στην προσχολική εκπαίδευση, η «αντισχολική» κουλτούρα που φέρουν τα ίδια τα παιδιά και οι οικογένειές τους, οι συνεχείς μετακινήσεις των οικογενειών, ο αναλφαβητισμός, η ελλιπής φροντίδα του οικογενειακού περιβάλλοντος και ο πρόωρος γάμος. Κρίνεται δε σημαντικό να επισημανθεί ότι τα παιδιά Ρομά καλούνται να ζήσουν και να εκπαιδευτούν σε δύο τελείως διαφορετικούς κόσμους. Το σχολείο και η όλη δομή της σχολικής ζωής, οι αξίες, τα ιδανικά, οι κανόνες, οι μέθοδοι, οι τρόποι σκέψης, ενεργειών και συμπεριφοράς είναι στο σχολείο τελείως διαφορετικοί και συχνά ασύμβατοι ή και αντίθετοι με αυτούς που βιώνουν στις δικές τους κοινότητες, καθώς η κοινωνική τους συμπεριφορά διαμορφώνεται μέσα στο πλαίσιο μιας διαφορετικής κουλτούρας με χαρακτηριστικά κοινοβιακής και νομαδικής διαβίωσης.

Στην Περιφέρεια της Δ.Π.Ε. Φωκίδας το πρώτο Τμήμα Ένταξης μαθητών/τριών Ρομά λειτούργησε στο 4^ο Δ. Σ. Άμφισσας στις αρχές της δεκαετίας του 2000, ενώ το σχολικό έτος 2016 – 2017 ιδρύθηκε το πρώτο Τμήμα Υποδοχής και Εκπαιδευτικής Υποστήριξης ΖΕΠ (Ζώνης Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας) στο 2^ο Δ.Σ. Άμφισσας και τα επόμενα σχολικά έτη επιπλέον δύο τμήματα, στο 1^ο και στο 3^ο Δ.Σ. Άμφισσας αντίστοιχα. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Δ.Π.Ε. Φωκίδας μέσω της πλατφόρμας myschool, κατά το σχολικό έτος 2020-2021 σημειώθηκε μείωση των εγγραφών μαθητών/τριών Ρομά, γεγονός που αποδεικνύει ότι η πανδημία Covid-19, η αναστολή της διά ζώσης εκπαίδευσης και η αντικατάστασή της από την εξ αποστάσεως διαδικτυακή εκπαίδευση, η έλλειψη πόρων, ψηφιακών εργαλείων, διαδικτυακού σήματος και γονικής υποστήριξης, οδήγησε σε αποκλεισμό από την εκπαιδευτική διαδικασία μεγάλο μέρος του μαθητικού δυναμικού Ρομά της περιοχής ευθύνης μας. Τα σχολικά έτη 2021-2022 και 2022-2023 παρατηρήθηκε σταδιακή αύξηση των εγγραφών μαθητών/τριών Ρομά στις σχολικές μονάδες ευθύνης ΔΠΕ Φωκίδας, ενώ **το σχολικό έτος 2023-2024 παρουσιάζει - αναλογικά με όλα τα προηγούμενα σχολικά έτη - τη μεγαλύτερη αύξηση εγγραφών παιδιών Ρομά στα δημοτικά σχολεία και τα νηπιαγωγεία της Άμφισσας, με άνοδο της τάξης του 51% σε σχέση με τον αριθμό εγγραφών του σχολικού έτους 2014-2015.**

Κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2022-2023, με πρωτοβουλία της ΔΠΕ Φωκίδας διοργανώθηκε μια πρώτη συνάντηση συνεργασίας με τις υπηρεσίες του Τμήματος Αλληλεγγύης του Δήμου Δελφών, το οποίο εποπτεύει το Κέντρο Κοινότητας – Παράρτημα Ρομά, τις προνοιακές υπηρεσίες της Περιφέρειας και τους Διευθυντές των Δημοτικών Σχολείων της Άμφισσας, με θέμα τον σχεδιασμό και την υλοποίηση κοινών δράσεων για τη λειτουργική ένταξη και εκπαίδευση των μαθητών Ρομά στα σχολεία αρμοδιότητάς μας. Καταγράφηκαν τα κύρια σημεία της συζήτησης που διεξήχθη, σχετικά με ζητήματα παρακολούθησης φοίτησης των παιδιών Ρομά, διαχείρισης των πολιτισμικών διαφορών, οργάνωσης και εφαρμογής ειδικών παιδαγωγικών μεθόδων και προτάσεων, καθώς και οι προτάσεις των συμμετεχόντων, με σκοπό να αξιοποιηθούν και να προωθηθούν αρμοδίως από τις υπηρεσίες, ώστε να τεθεί ένα σαφές και οργανωμένο πλαίσιο σύμπραξης όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων για το συγκεκριμένο θέμα.

Κατά το σχολικό έτος 2023 – 2024, κατόπιν σχετικού αιτήματος/πρότασης της ΔΠΕ Φωκίδας στο πλαίσιο της προσπάθειας διασφάλισης της συστηματικής φοίτησης παιδιών Ρομά στις υποχρεωτικές βαθμίδες εκπαίδευσης της περιοχής ευθύνης μας και με στόχο τη εξάλειψη του φαινομένου της σχολικής διαρροής του

³ Μητρική γλώσσα των παιδιών Ρομά είναι η κοινή Ρομανί, ενώ η ελληνική αποτελεί δεύτερη (και όχι ξένη) γλώσσα εκμάθησης, με αποτέλεσμα η ταυτότητά τους να διαμορφώνεται ανάμεσα σε δύο πολιτισμούς και δύο γλώσσες.

συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού, ιδρύθηκαν και λειτουργούν με απόφαση του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. **Τάξεις Υποδοχής και Εκπαιδευτικής Υποστήριξης ΖΕΠ και στα τέσσερα (4) Δημοτικά Σχολεία της Άμφισσας (ΑΔΑ:ΨΟΓ546ΝΚΠΔ-Θ50)**. Σύμφωνα δε με τα συγκεντρωτικά στοιχεία που έχει συλλέξει η ΔΠΕ Φωκίδας, στις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς μας κατά το τρέχον διδακτικό έτος **φοιτούν συστηματικά 82 εγγεγραμμένοι/ες μαθητές/τριες Ρομά**. Εβδομήντα έξι (76) στα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία της πόλης Άμφισσας (1°, 2°, 3° Νηπιαγωγείο και 1°, 2°, 3° και 4° Δ.Σ.) και έξι (6) σε σχολικές μονάδες του Δήμου Δωρίδας. Από την ίδια διερεύνηση προκύπτει ότι σαράντα οκτώ (48) μαθητές/τριες Ρομά προέρχονται από οικογένειες, οι οποίες διαμένουν σε **συνθήκες διαβίωσης ακραίας φτώχειας** στον καταυλισμό της ευρύτερης περιοχής 'Κάμινος' εκτός αστικού ιστού Άμφισσας, ενώ η μετακίνησή τους πραγματοποιείται καθημερινά με λεωφορείο του ΚΤΕΛ Φωκίδας και καλυπτόμενο κόστος από την Περιφερειακή Ενότητα Φωκίδας. Τα υπόλοιπα εγγεγραμμένα παιδιά Ρομά διαμένουν με τις οικογένειές τους σε κατοικίες εντός ιστού πόλεως.

I. Η Δ.Π.Ε. Φωκίδας από την έναρξη του τρέχοντος σχολικού έτους δρομολόγησε μία σειρά ενεργειών, όπως:

1. Πραγματοποιεί **καθημερινές πρωινές επισκέψεις** στον καταυλισμό Ρομά της περιοχής 'Κάμινος' με σκοπό την παρακολούθηση της ομαλής διενέργειας των δρομολογίων μεταφοράς μαθητών/τριών, την επίβλεψη της τήρησης των κανόνων επιβίβασης των μαθητών/τριών από τα προκαθορισμένα σημεία, την εμπύχωση των μαθητών/τριών και των γονέων/κηδεμόνων για την ενίσχυση της συνεχόμενης φοίτησης, την επιτόπια καθημερινή καταγραφή προβλημάτων/αντιξοοτήτων που μπορεί να συμβάλουν στη σχολική διαρροή (καιρικές συνθήκες, ασθένειες, μετακίνηση λόγω εποχιακών εργασιών).
2. Συμβάλλει με στοχευμένες δράσεις στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης μεταξύ γονέων, Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και σχολικών μονάδων και παροτρύνει τους γονείς/κηδεμόνες για παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής υποστήριξης από την ΕΔΥ (Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης) των σχολικών μονάδων υποδοχής, όποτε ζητείται και κρίνεται απαραίτητο.
3. Έχει ενημερώσει όλες τις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς της αναφορικά με την ισχύουσα νομοθεσία εγγραφής και φοίτησης των παιδιών Ρομά, με το με αρ. πρωτ. **Φ.20/2570/25-09-2023** έγγραφό της με θέμα: *«Ενημέρωση ως προς τη νομοθεσία και τις απαιτούμενες ενέργειες όσον αφορά στην εγγραφή και φοίτηση μαθητών/τριών Ρομά στις Σχολικές Μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φωκίδας»*.
4. Έχει εφοδιάσει τους εκπαιδευτικούς της περιοχής ευθύνης της με πληθώρα ενημερωτικού εκπαιδευτικού υλικού, ώστε να επιτευχθεί η ενίσχυση της παιδαγωγικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις αρχές και τις αξίες της συμπεριληπτικής και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και τις διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες του εν λόγω μαθητικού δυναμικού με το με αρ. πρωτ. **Φ.2.1.Ε/2987/17-10-2023** έγγραφό της *«Εκπαιδευτικό και ενημερωτικό υλικό για τους εκπαιδευτικούς και μέλη ΕΕΠ – ΕΒΠ Σχολικών Μονάδων ΔΠΕ Φωκίδας με Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) Ι και ΙΙ Ζ.Ε.Π.»*.
5. Επικοινωνεί τακτικά με τους Διευθυντές των Δημοτικών Σχολείων και τις Προϊσταμένες των Νηπιαγωγείων με μαθητικό πληθυσμό Ρομά για την παρακολούθηση των απουσιών των εν λόγω

μαθητών/τριών μέσω της πλατφόρμας myschool, ώστε να διερευνηθούν εγκαίρως τα αίτια πιθανής σχολικής διαρροής.

6. Βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία και επικοινωνία με τους Διευθυντές των δημοτικών σχολείων με Τάξεις Υποδοχής, το Κέντρο Κοινότητας - Παράρτημα Ρομά του Δήμου Δελφών, τον **διαμεσολαβητή** της κοινότητας Ρομά, το ΚΤΕΛ Φωκίδας και την Περιφερειακή Ενότητα Φωκίδας, με σκοπό τη διερεύνηση/επίλυση οποιουδήποτε προβλήματος προκύπτει τόσο σε εκπαιδευτικό, όσο και σε παιδαγωγικό επίπεδο και την παρακολούθηση της πορείας φοίτησης των μαθητών/τριών Ρομά, ώστε να προλαμβάνεται και να αντιμετωπίζεται έγκαιρα ενδεχόμενη σχολική διαρροή.

II. Με βάση τα μέχρι στιγμής δεδομένα, η ΔΠΕ Φωκίδας διαπιστώνει ότι:

1. Παρόλη τη συνεχόμενη και εναργή προσπάθεια που καταβάλλεται για την ενίσχυση της αδιάλειπτης φοίτησης των παιδιών Ρομά, **η διαβίωση των οικογενειών Ρομά σε καταυλισμό κατοικιών παραγκούπολης⁴ και σε συνθήκες διαβίωσης ακραίας φτώχειας αποτελεί για το εν λόγω μαθητικό πληθυσμό αποτρεπτικό παράγοντα συνεχόμενης φοίτησης**, καθώς η πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υγιεινής είναι ανύπαρκτες, οι πλημμύρες σε κάθε βροχόπτωση συνεχείς και τα οικήματα μη ανθεκτικά στις καιρικές συνθήκες.
2. Στη διάρκεια των τελευταίων ετών έχει διαπιστωθεί ότι **αυξάνεται η σχολική διαρροή του μαθητικού πληθυσμού Ρομά** στις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς μας **όταν παράλληλα αυξάνονται τα φαινόμενα παραβατικότητας που αφορούν τον πληθυσμό ανήλικων Ρομά της πόλης**.
3. Μαθητές/τριες Ρομά, σε ώρες λειτουργίας των σχολείων, **εντοπίζονται να περιφέρονται στην αγορά της πόλης ή να επαιτούν σε δημόσιους χώρους**. Το φαινόμενο εξακολουθεί να υφίσταται παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες των Διευθυντών/Προϊσταμένων των σχολικών μονάδων να εντοπίσουν τους μαθητές που απουσιάζουν συστηματικά και να ευαισθητοποιήσουν τους γονείς τους, ώστε να εποπτεύουν και να μεριμνούν για τη συνεπή φοίτηση των παιδιών τους στο σχολείο.
4. Η καθημερινή μετακίνηση των παιδιών Ρομά από τον καταυλισμό προς τις σχολικές μονάδες και αντίστροφα, **καθίσταται επικίνδυνη**, καθώς το λεωφορείο επιβιβάζει και αποβιβάζει τους μαθητές/τριες πάνω στην εθνική οδό Πατρών – Λαμίας, δίχως την ύπαρξη ειδικά διαμορφωμένης στάσης ή κάποιας ένδειξης ότι στο σημείο εκείνο επιβιβάζονται και αποβιβάζονται μαθητές/τριες.

Εμφανώς, διαφαίνεται ότι η εξάλειψη της σχολικής διαρροής **προϋποθέτει** την εξάλειψη των συνθηκών διαβίωσης ακραίας φτώχειας, αλλά και τη συστηματική αντιμετώπιση των φαινομένων παραβατικότητας των ανήλικων μαθητών Ρομά.

III. Στο πλαίσιο όλων των ανωτέρω, η ΔΠΕ Φωκίδας προτείνει:

⁴ Σύμφωνα με τον Ο.Η.Ε., ως κατοικίες παραγκούπολεων ορίζονται εκείνες από τις οποίες εκλείπει η πρόσβαση στην ασφαλή διαμονή, σε πόσιμο νερό, σε εγκαταστάσεις υγιεινής, σε ανθεκτικά οικήματα και σε μια ικανοποιητική διαβίωση (UN-Habitat, 2006) https://mirror.unhabitat.org/documents/media_centre/sowcr2006/SOWCR_5.pdf

1. Την άμεση προώθηση της προσωρινής μετεγκατάστασης του καταυλισμού Ρομά για την εξασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών στέγασης και διαβίωσης στις οικογένειες που διαμένουν εκεί, όπως απορρέει από το Άρθρο 159 του ν. 4483/17 «Προσωρινή Μετεγκατάσταση Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων» και εξειδικεύεται με την εφαρμοστική Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 412, τεύχος Β, Αριθμ. οικ. ΡΟ 64), Άρθρο 2 «Η Προσωρινή Μετεγκατάσταση Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων σε κατάλληλα οργανωμένους χώρους έχει ως σκοπό: α) τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών στέγασης και διαβίωσης και β) την κοινωνική ένταξη του συνόλου των ωφελούμενων βάσει ατομικών σχεδίων ένταξης».
2. Τη συστηματική διερεύνηση με συνεργασία όλων των αρμόδιων υπηρεσιών: Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, Διεύθυνσης Αστυνομίας Φωκίδας, Εισαγγελίας Πρωτοδικών Άμφισσας και Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακής Ενότητας Φωκίδας των αιτιών επαιτείας μαθητών/τριών Ρομά σε δημόσιους χώρους εν ώρα σχολικού ωραρίου και «της παράλειψης εποπτείας ως προς την υποχρεωτική φοίτησή τους από πλευράς όποιων έχουν την επιμέλεια ή την πραγματική φροντίδα των ανηλίκων», όπως προβλέπεται από το άρθρο 88 «Υποχρεωτικότητα Φοίτησης Μαθητών» του ν. 4871/2021 (Α 246).
3. Τη συνέργεια και τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε ζητήματα που αφορούν τον **συστηματικό εμβολιασμό και την ονοματοδοσία των παιδιών**, όπως προβλέπεται από το άρθρο 25 του ν. 344/1976 «Ονοματοδοσία» και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του ν. 1438/1984, στο οποίο αναφέρεται ότι «Το όνομα του νεογνού καταχωρίζεται στη ληξιαρχική πράξη της γέννησης ύστερα από δήλωση των γονέων του που ασκούν τη γονική μέριμνα ή του ενός από αυτούς εφόσον έχει έγγραφη εξουσιοδότηση του άλλου, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή», ώστε να μην φτάνουν να εγγράφονται στις σχολικές μονάδες μαθητές ως άνευ κυρίου ονόματος (ΑΚΟ).
4. Τη δημιουργία **ειδικά διαμορφωμένης στάσης** με στεγασμένο χώρο στην περιοχή Κάμινος για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση των μαθητών/τριών Ρομά που μετακινούνται καθημερινά προς και από τις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς μας.
5. Τη σχεδίαση ενός γενικότερου στρατηγικού σχεδίου μεταξύ Δήμου Δελφών, Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακής Ενότητας Φωκίδας και ΔΠΕ Φωκίδας, στο οποίο τα προγράμματα ενταξιακής εκπαιδευτικής πολιτικής για τους Ρομά να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος συνεργασίας όλων των φορέων με **παράλληλη εκπαιδευτική παρέμβαση στις οικογένειες και τις κοινότητές τους και σύσταση Σχολών Γονέων**, ιδιαίτερα δε, στους καταυλισμούς, καθώς η **εκπαίδευση της οικογένειας και της κοινότητας σε βασικά ζητήματα κοινωνικής συμπεριφοράς και ευθύνης είναι απολύτως απαραίτητη** και πρέπει να υλοποιείται **παράλληλα** με τα εκπαιδευτικά προγράμματα των σχολείων.
6. Την εντατικοποίηση της συνεργασίας μεταξύ Κέντρου Κοινότητας – Παράρτημα Ρομά του Δήμου Δελφών, ΔΠΕ Φωκίδας και των νηπιαγωγείων της πόλης Άμφισσας για τον εντοπισμό και την **έγκαιρη εγγραφή όσων παιδιών βρίσκονται σε ηλικία εγγραφής στην προσχολική εκπαίδευση**, καθώς η φοίτηση των νηπίων που συμπληρώνουν ηλικία τεσσάρων (4) ετών είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του νόμου 1566/1985 (Α 167), όπως

αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4704/2020 (Α 133) «Ρύθμιση θεμάτων δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης».

7. Την **επιμόρφωση του συνόλου των εκπαιδευτικών** σχολικών μονάδων με **Τάξεις Υποδοχής**, με τη συνδρομή των Συμβούλων Εκπαίδευσης, σε μεθόδους που αφορούν τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, τη συμπεριληπτική εκπαίδευση, τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και την εκπαίδευση των Ρομά ειδικότερα, ώστε να αντιμετωπιστούν με αποτελεσματικότητα οι εκπαιδευτικές ιδιαιτερότητες του εν λόγω μαθητικού πληθυσμού, να μειωθεί το χάσμα μεταξύ της διαφορετικότητας της κουλτούρας, να εξαλειφθούν εκατέρωθεν στερεότυπα και προκαταλήψεις και να υπάρξει αποτελεσματική και συστηματική ένταξη.
8. Την πρόσληψη αναπληρωτών στα **τμήματα Υποδοχής ΖΕΠ** (Ζώνη Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας) με **ειδίκευση** στη διαπολιτισμική/συμπεριληπτική εκπαίδευση με την **έναρξη** του σχολικού έτους, ώστε να μην χάνεται ο πολύτιμος χρόνος των πρώτων ημερών προσαρμογής των μαθητών/τριών Ρομά στο σχολείο και να ενισχύεται η συστηματική φοίτηση, άρα και η ένταξη του εν λόγω μαθητικού δυναμικού.
9. Τη διαμόρφωση **ειδικού αναλυτικού προγράμματος σπουδών** για τις τάξεις Υποδοχής Ρομά με σεβασμό στη γλώσσα και την ιδιαιτερότητα της κουλτούρας, ώστε να συστηματοποιηθεί η διδασκαλία με ειδικές και στοχευμένες παιδαγωγικές μεθόδους, βασισμένες στις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης **δίγλωσσων μαθητών/τριών**, όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα πλήθους διεθνών και εθνικών πανεπιστημιακών ερευνών.

Οι σχετικές μελέτες τεκμηριώνουν την άποψη ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός των Ρομά συνδέεται άμεσα με τον αποκλεισμό τους από την εκπαιδευτική διαδικασία, όπως και αντίστροφα, ότι ο αποκλεισμός από την εκπαιδευτική διαδικασία ενισχύεται από τον κοινωνικό αποκλεισμό. Εκφράζουμε τη βαθιά πεποίθηση ότι το σύγχρονο σχολείο οφείλει να προσαρμόζεται στις ανάγκες του κάθε παιδιού ξεχωριστά και να ακολουθεί τις προσαγές της σύγχρονης κοινωνίας, ώστε να κριθεί αποτελεσματικό.

Στο πλαίσιο όλων των ανωτέρω η ΔΠΕ Φωκίδας καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να επιτευχθεί η πλήρης και λειτουργική ένταξη των μαθητών Ρομά στις σχολικές μονάδες της περιοχής ευθύνης μας, όμως διαπιστώνει ότι δεν έχουν ακόμη επιτευχθεί οι στόχοι της ένταξης και της συμπερίληψης του μαθητικού πληθυσμού Ρομά, ώστε να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το φαινόμενο της σχολικής διαρροής των εν λόγω μαθητών/τριών και να εξαλειφθούν τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις. Στην προσπάθεια αυτή και προκειμένου να επιτευχθούν πλήρως οι στόχοι μας, ζητάμε τη σύμπραξη με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τις δημόσιες αρχές με σκοπό την επίλυση των προαναφερθέντων προβλημάτων. Ευελπιστούμε στη συνέργεια όλων για το βέλτιστο αποτέλεσμα, όσον αφορά στη διασφάλιση της πλήρους και λειτουργικής κοινωνικής και εκπαιδευτικής ένταξης των παιδιών Ρομά της περιοχής μας.

Η Διευθύντρια Δ/νσης Πρωτ/θμιας Εκπ/σης Φωκίδας

Συνημ. : έντεκα (11)

Αμαλία Β. Παπαϊωάννου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΨΗΦΙΑΚΑ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ΠΙΣΤΟΥ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

A/A	Επωνυμία	Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου
1	Γενικό Γραμματέα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. Κατσαρό Ιωάννη	gengram.abe@minedu.gov.gr
2	Περιφερειακή Διευθύντρια Εκπαίδευσης Στερεάς Ελλάδας, κ. Μπενιάτα Ελένη	mail@stellad.pde.sch.gr
3	Δήμο Δελφών, Δ/ση Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Παιδείας, Τουρισμού, Πολιτισμού και Αθλητισμού (Κέντρο Κοινότητας – Παράρτημα Ρομά)	koin.prostasia@delphi.gov.gr
4	Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακής Ενότητας Φωκίδας	dygeia-fok@pste.gov.gr
5	Διεύθυνση Αστυνομίας Φωκίδας	adfokidas@hellenicpolice.gr
6	Εισαγγελία Πρωτοδικών Άμφισσας	eisgram@eisaggeliaprotodikon-amfissas.gov.gr
7	Γενικό Νοσοκομείο Άμφισσας	gnnamfis@otenet.gr
8	Δικηγορικό Σύλλογος Άμφισσας	gnnamfis@otenet.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

A/A	Επωνυμία	Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου
1	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού, Δ/ση Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Α/θμιας Εκ/σης, Τμήμα Β' Μαθητικής Μέριμνας και Σχολικής Ζωής	protocol@minedu.gov.gr
2	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης Φτώχειας	secgensocial@minscfa.gov.gr
3	κ.κ. Σύμβουλοι Εκπαίδευσης Σχολικών Μονάδων Αρμοδιότητας ΔΠΕ Φωκίδας	
4	κ.κ. Διευθυντές/ντριες Δ.Σ. ΔΠΕ Φωκίδας και κ.κ. Προϊσταμένους/νες Νηπιαγωγείων ΔΠΕ Φωκίδας	
5	Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ελλήνων Ρομά (ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ)	ellanpasserom@gmail.com